

ÍNDEX

VOLUM I: ESTUDI

Índex	viii
Abreviatures i sigles	xiii
Llista de figures	xvii
Llista de taules	xix
Criteris per a la transcripció de textos	xx

INTRODUCCIÓ	1
1. El treball de recerca	2
<i>Antecedents, justificació i objectius</i>	2
<i>Contingut i metodologia</i>	9
2. El marc històric: la Corona d'Aragó a l'Europa del segle XV	13
<i>Política</i>	14
<i>Economia i societat</i>	24
<i>Pensament cultural</i>	30
<i>Arts plàstiques</i>	33
<i>Música</i>	39

PRIMERA PART:

ESTUDI BIOGRÀFIC CRÍTIC	49

I. LA QÜESTIÓ BIOGRÀFICA EN LA HISTORIOGRAFIA	50
1. La font comuna: les obres	50
2. Un valuós document oblidat	51
3. Hipòtesis i creences	51
<i>La identitat</i>	51
<i>El nom</i>	54
<i>L'origen</i>	57
4. Altres afirmacions no documentades	59
5. Conclusió	60
II. ACLARIMENTS SOBRE LA PERSONALITAT	61
1. La vertadera identitat de <i>Guillermus de Podio</i>	61
2. Consideracions sobre el nom	65
3. Personatges homònims	71
III. UNA BIOGRAFIA DE GUILLEM DE PODIO	74
1. El període obscur de la infantesa i primera joventut	74
<i>Entre ciris i cantorals</i>	75

<i>Formació musical</i>	76
<i>L'entrada definitiva en la vida eclesiàstica</i>	77
2. Els inicis professionals a la seu de Barcelona	81
<i>Barcelona: una poderosa ciutat en convulsió</i>	81
<i>La seu de Barcelona i el personal músic</i>	83
<i>Mestre del cant</i>	85
<i>Les primeres rendes eclesiàstiques</i>	90
<i>Grans esdeveniments: contactes preliminars amb la casa reial</i>	91
3. Al servei dels reis d'Aragó: l'ascens professional i personal	96
<i>La incorporació a les capelles reials</i>	96
<i>La primera visita a València</i>	98
<i>Cantor del rei i mestre de capella de la reina</i>	99
<i>Viatges enriquidors</i>	102
<i>Els favors dels monarques</i>	104
<i>La mort de la reina Joana</i>	107
4. Entre la seu de Girona i la cort reial	109
<i>L'arribada a Girona</i>	109
<i>Una ciutat en la postguerra</i>	111
<i>Podio i el capítol gironí</i>	113
<i>Síndic a les corts catalanes</i>	115
<i>Responsabilitats musicals</i>	120
<i>Podio i l'astronomia</i>	123
<i>Viatges a la cort reial</i>	125
<i>La mort de Joan II</i>	130
5. València: el descans del músic del rei	133
<i>Arribada a la ciutat "triumphosa"</i>	133
<i>La catedral i els seus músics</i>	138
<i>Gestionant les rendes eclesiàstiques</i>	143
<i>Mestre de les escoles del cant a la seu</i>	148
<i>Prop dels orgues</i>	150
<i>Ferran el Catòlic i Guillem de Podio</i>	156
<i>Context productiu de les obres teòriques conservades</i>	159
<i>Els darrers anys</i>	166

SEGONA PART:

ENTORN MUSICAL A LA CORT DE JOAN II,

REI D'ARAGÓ (1458-1479) 169

I. CONSIDERACIONS PRELIMINARS SOBRE LA RECERCA	170
1. Estat de la investigació	170
<i>Estudis musicològics sobre el regnat de Joan II</i>	170
<i>Problemàtica en la recerca</i>	174
2. Noves fonts per a l'estudi	178

II. LA INCARDINACIÓ DELS MÚSICS EN L'ESTRUCTURA JURÍDICO-ADMINISTRATIVA PALATINA HERETADA PER JOAN II	181
1. Cort i cases reials	181
2. Ordinacions i addicions	182
<i>Herència normativa rebuda per Joan II</i>	182
<i>Departaments de la casa reial i adscripció dels músics</i>	186
<i>Ordinacions sobre la capella reial</i>	192
<i>Les cases de la reina i dels infants</i>	194
III. ASPECTES SOCIO-ECONÒMICS	196
1. Règim econòmic de l'activitat musical cortesana	196
<i>Conceptes retributius a càrrec de l'erari reial</i>	197
<i>Caixes de la hisenda reial i atribució de despeses</i>	200
<i>Subvencions extraordinàries</i>	203
<i>Problemes financers de Joan II</i>	204
<i>Les rendes eclesiàstiques com a retribució</i>	208
<i>Altres formes de compensació</i>	222
2. Els músics reials com a cortesans	226
<i>Consideració dels músics dins la casa del rei</i>	226
<i>L'ingrés en les cases reials</i>	234
<i>Cobrament de les retribucions</i>	236
<i>Règim de llicències i absències</i>	238
<i>Moralitat i religiositat</i>	240
IV. CONJUNTS DE MÚSICS A LA CORT.....	241
1. Les capelles reials	241
<i>Funcions i espais d'actuació</i>	241
<i>Configuració de les capelles</i>	252
<i>Els músics</i>	267
<i>Els orgues a les capelles reials</i>	294
<i>Repertori polifònic i pràctiques musicals</i>	299
<i>Un espai per a la teoria musical</i>	323
2. Els instrumentistes de l'àmbit públic	338
<i>Ministrers de vent</i>	338
<i>Trompetes i tabalers</i>	347
3. Els instrumentistes de l'àmbit privat	353
4. Músics d'altres patrons o institucions	359

TERCERA PART:

ENCHIRIDION DE PRINCIPIIS MUSICE DISCIPLINE CONTRA NEGANTES ILLA ET DESTRUENTES	361

I. UNA BREU PANORÀMICA SOBRE LA TRACTADÍSTICA MUSICAL MEDIEVAL I RENAIXENTISTA A LA PENÍNSULA IBÈRICA	362

II. INTRODUCCIÓ A LA PRODUCCIÓ DE GUILLEM DE PODIO	378
III. EL MANUSCRIT <i>I-BC</i> , A.71	385
1. Procedència	386
2. Descripció	387
3. Contingut	391
4. Marques d'aigua	397
<i>Àncora</i>	398
<i>Mans amb estel</i>	399
<i>Mans amb flor</i>	402
<i>Flors de magraner</i>	404
5. Caplletres ornamentades	406
6. Estructura	407
7. Finalitat	414
8. Datació	415
9. Origen	422
IV. L'OBRA	429
1. Plantejament general	429
<i>Motivació</i>	429
<i>Estructura</i>	431
<i>Autoritats</i>	432
2. Una introducció contextualitzada a les idees	434
<i>Lletres, signes, veus i propietats</i>	436
<i>Conjunctes</i>	442
<i>Consonàncies</i>	446
<i>Consonància de diatèssaron: espècies i divisió</i>	448
<i>Tetracords i gèneres melòdics</i>	455
<i>Principis de la música</i>	457
<i>Les quatre regles dels principis</i>	459
CONCLUSIÓ	461
FONTS ARXIVÍSTIQUES	473
BIBLIOGRAFIA	479

VOLUM II: APÈNDIXS

I. TRADUCCIÓ AL VALENCIÀ/CATALÀ DE L'OBRA <i>ENCHIRIDION DE PRINCIPIS MUSICE DISCIPLINE CONTRA NEGANTES ILLA ET DESTRUENTES</i> COMPARADA AMB L'EDICIÓ LLATINA DE KARL WERNER GÜMPEL	3
II. CATÀLEG PROSOPOGRÀFIC DE L'ENTORN PROFESSIONAL	113
III. DOCUMENTS	271
IV. ITINERARIS APROXIMATS	453
1. Reis d'Aragó (1458-1479)	455
2. Guillem de Podio (1471-1479)	463
V. DESPESES ORDINÀRIES DE LES CASES REIALS DE MARTÍ I I ALFONS V	467
VI. QUADRE SINÒPTIC DEL MÚSICS A LA CORT DE JOAN II	475
VII. MARQUES D'AIGUA A LA CIUTAT DE VALÈNCIA, 1470-1550	483
VIII. ESTRUCTURA DEL MANUSCRIT <i>I-BC</i> , A.71	511
IX. LÀMINES	517

* * * * *